

Łukasz M. Nadolski,
Kampania zimowa w 2015 roku na Ukrainie,
Muzeum Wojsk Lądowych, Bydgoszcz 2017, ss. 196
(Kacper Kireńczuk)

Książka *Kampania zimowa w 2015 roku na Ukrainie* jest próbą opisania działań zbrojnych stoczonych zimą 2015 r., głównie pod kątem stosowanej taktyki i uzbrojenia obu stron. Mimo to w publikacji mamy też do czynienia z opisaniami losów zwykłych żołnierzy biorących udział w walce. Całość wzbogacona jest o – bardzo potrzebne w wypadku omawiania taktyki – mapy i szkice ukazujące poszczególne ruchy wojsk w trakcie operacji, oraz zdjęcia ukazujące żołnierzy, sprzęt i codzienne życie w strefie ATO, tj. operacji antyterrorystycznej. Autor poprzedził zagadnienie kampanii zimowej, krótkim opisem wydarzeń sprzed zimy 2015 r., czyli genezy konfliktu ukraińsko-rosyjskiego przedstawiając rozruchy na kijowskim Majdanie, aneksję Krymu, „kocioł iłowajski” oraz fakt, dlaczego w całym konflikcie tak znikomą rolę odegrały siły powietrzne. Jest to krótki, ale bardzo istotny element całej pracy, gdyż pozwala zrozumieć przyczyny takiej a nie innej sytuacji na Donbasie w zimie 2015 r.

Autor, doktor historii Ł.M. Nadolski specjalizuje się w konfliktach zbrojnych po II wojnie światowej i jest autorem wielu książek o tej tematyce. Bogaty dorobek naukowy i doświadczenie widać również w tej książce, mimo to język i sposób pisania jest bardzo przystępny nawet dla laika. Całości dopełnia fakt bogatej wiedzy z dziedziny uzbrojenia, wielokrotnie opisywanego w książce.

Celem monografii była charakterystyka działań podjętych przez obie strony konfliktu dla uzyskania przewagi nad przeciwnikiem, opis posunięć strategicznych i taktycznych, oraz ich ocena. Dodatkowo przedstawiono najważniejsze decyzje polityczne mające wpływ na sytuację na froncie. Tak więc książka zawiera chronologiczne opisy wydarzeń na froncie, zgodnie z tytułem skupiając się na okresie początku 2015 r. i najważniejszych starciach z tamtego okresu. Mowa tu o bitwie pod Iłowajskiem, walkach o lotnisko w Doniecku, bitwie pod Debalcewem, oraz walkach pod Mariupolem. Doskonale ukazane zostały skutki poszczególnych decyzji na dalsze losy kampanii, wszystko łączy się w logiczną całość, a Autor uzasadnia swoją ocenę danego posunięcia.

Mamy do czynienia z bogatym wyborem źródeł, takich jak m.in. polskie opracowania poszczególnych zagadnień, artykuły z ukraińskiego Internetu, raporty,

ale także blogi i konta na portalach społecznościowych bezpośrednich uczestników walk. Na uwagę zasługują także informacje podawane przez sztab ukraińskiej armii do publicznej wiadomości. W przypadku braku pewności co do wiarygodności danego szkicu lub źródła Autor zaznacza fakt, iż nie ma co do niego pewności.

Niewątpliwie pozycja ta ma swój olbrzymi wkład w próbę zrozumienia taktyki stosowanej przez obie strony w Donbasie. Literatura traktująca o tym temacie jest jeszcze bardzo uboga ze względu na to jak niewiele czasu upłynęło od opisywanych w książce wydarzeń, ale z całą pewnością *Kampania zimowa w 2015 roku na Ukrainie* może stanowić podstawę do dalszych rozważań nad wydarzeniami, które mają miejsce za naszą wschodnią granicą. Autor stanął przed bardzo trudnym zadaniem zebrania materiałów źródłowych i wyciągnięcia z nich tego co dla opisu walk w 2015 r. było najistotniejsze. Książka zawiera liczne wypowiedzi osób bezpośrednio zaangażowanych w walkę, co pozwala nam spojrzeć na wojnę z ich perspektywy i choć trochę wczuć się w sytuację żołnierzy przebywających na froncie. Autor podaje szacunkowe ilości ludzi i sprzętu uczestniczących w danych bitwach, zawsze wskazując źródło pozwalające na oszacowanie sił obu stron. Często zdarza się, że ocenia poszczególne posunięcia dowódców i stara się uzasadnić swoją opinię. Pozycja jest uzupełniona o liczne zdjęcia, mapy i tabele, na podstawie których łatwiej jest nam zorientować się w sytuacji na froncie. Drobnym minusem jest fakt, że mapy umiejscowione na stronach najbliższych opisowi danego starcia nie zawierały miejsc znajdujących się w opisie i trzeba było wrócić kilkadziesiąt stron wstecz aby odnaleźć właściwą mapę. Przy całym ogromie pracy jaki wykonał autor aby przybliżyć nam decyzję dowództwa, jest to jedynie mała niedogodność.

Książka stanowi usystematyzowany opis i komentarz dla wydarzeń z 2015 r., bezcenny dla wszystkich chcących poznać i zrozumieć poczynania walczących stron, mimo fachowej terminologii i poważnego naukowego podejścia Autora, książka będzie ciekawa, także dla laików w temacie wojskowości.